

Lublin, 7 marca 2014 r.

RIO – II – 601/92/2013

Pan Dariusz Michalak
Dyrektor Zespołu Szkół
22–304 Siennica Różana 257

Szanowny Panie Dyrektorze

W dniach od 2 grudnia 2013 r. do 8 stycznia 2014 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła problemową kontrolę gospodarki finansowej Zespołu Szkół w Siennicy Różanej w zakresie realizacji planu finansowego i rachunkowości. Protokół kontroli omówiono i podpisano 24 stycznia 2014 r.

W zakresie nieprawidłowości wyeliminowano w trakcie kontroli – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1113 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

- 1. Niesporządzanie w 2012 r. zestawień obrotów dzienników częściowych. Niesporządzenie zestawień sald kont ksiąg pomocniczych na koniec 2012 r. – str. 3 protokołu.*

Stosując dzienniki częściowe, grupujące zdarzenia według ich rodzajów,

sporządzać zestawienia obrotów tych dzienników za każdy okres sprawozdawczy, stosownie do przepisów art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.).

Co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych, sporządzać zestawienia sald wszystkich kont ksiąg pomocniczych, zgodnie z przepisami art. 18 ust. 2 powołanej ustawy.

2. *Zamknięcie na koniec 2012 r. kont 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” i 201 „Rozrachunki z dostawcami” tzw. per saldem – str. 3,4 protokołu.*

Na kontach rozrachunkowych wykazywać salda zgodne z ich rzeczywistym stanem, zgodnie z przepisami art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, nie dokonując wzajemnych kompensat wartości różnych co do rodzaju aktywów i pasywów, w związku z przepisami art. 7 ust. 3 tej ustawy i zasadami funkcjonowania tych kont, określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.”.

3. *Wykazanie – w bilansie sporządzonym na 31 grudnia 2012 r. – zaniżonych należności oraz zobowiązań z tytułu dostaw i usług (o 195,11 zł) – str. 5 protokołu.*

Bilans jednostki sporządzać na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, ujmując w nich wszystkie informacje, w zakresie ustalonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., stosownie do przepisów § 17 ust. 3 pkt 1 tego rozporządzenia, w związku z przepisami art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości.

4. *Nieprawidłowości w zakresie warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, opisu sposobu dokonywania ich oceny oraz dokumentów, jakie mają dostarczyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełnienia tych warunków, stwierdzone w ogłoszeniach o zamówieniu i w specyfikacji istotnych warunków zamówienia pn. „Dowożenie i odwożenie uczniów do Zespołu Szkół w Siennicy Różanej na wymienionych trasach na podstawie imiennych biletów miesięcznych od 3.09.2012 roku do 30.06.2013 r.”, polegające na:*

- α) nieprawidłowym poinformowaniu wykonawców, w specyfikacji, o skutkach niezłożenia wymaganych dokumentów potwierdzających m.in. spełnianie warunków udziału i niepodleganie wykluczeniu z postępowania lub ich złożeniu w niewłaściwej formie,*
- β) żądaniu od wykonawców złożenia wraz z ofertą dokumentów, których zamawiający nie mógł żądać, w tym: aktualnego zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej lub zgłoszenia do ewidencji działalności gospodarczej w zakresie objętym zamówieniem, których możliwości żądania nie przewidywały przepisy obowiązujące w dniu wszczęcia postępowania o udzielenie tego zamówienia (1.08.2012r.), oświadczenia zabezpieczenia dowozu i powrotu dzieci w razie awarii lub innych nieprzewidzianych okoliczności, parafowanego wzoru umowy (w sytuacji gdy wykonawcy składali ofertę według formularza zawierającego oświadczenie o akceptacji zawartego w specyfikacji projektu umowy), aktualnego dowodu rejestracyjnego pojazdu,*
- c) nieprawidłowym opisaniu dokumentów żądanych od wykonawców w celu wykazania podstaw do wykluczenia z postępowania, w tym: aktualnej informacji z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie wskazanym w przepisie art. 24 ustawy Prawo zamówień publicznych, bez doprecyzowania – których punktów tego przepisu informacja ta miała i mogła dotyczyć, oświadczenia o niepodleganiu wykluczeniu z postępowania, według załączonego do specyfikacji wzoru, na podstawie art. 24 ustawy Prawo zamówień publicznych, a więc także z przesłanek wskazanych w art. 24 ust. 2 tej ustawy,*
- d) żądaniu od wykonawców – w specyfikacji oraz w ogłoszeniach zamieszczonych w siedzibie zamawiającego oraz na stronie internetowej – złożenia wraz z ofertą „Informacji o posiadanym taborze przewozowym” ze wskazaniem roku produkcji, liczby miejsc i rodzaju własności własne/wydzierżawione oraz „Informacji o usługach podobnych do przedmiotu przetargu wykonanych w okresie ostatnich 3 lat przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia, a jeżeli okres działalności jest krótszy – w tym okresie (minimum 1), wraz z dokumentem potwierdzającym, że usługi te zostały wykonane bądź są wykonywane należycie”, ze wskazaniem lokalizacji usługi oraz wartości wykonanych usług, w sytuacji gdy zamawiający we wskazanych wyżej dokumentach nie opisał sposobu oceny tych warunków (co uzasadniałoby żądanie tych dokumentów i umożliwiło ocenę spełniania tych warunków), opisał go w sposób nieprecyzyjny lub nieprawidłowy, przy czym w ogłoszeniach zamieszczonych w Biuletynie Zamówień Publicznych dokumenty wymagane na potwierdzenie spełniania w/w warunków opisane zostały zgodnie z obowiązującymi przepisami,*
- e) niewskazaniu w ogłoszeniach kwoty, na jaką miała opiewać polisa potwierdzająca ubezpieczenie wykonawcy od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia, mimo wskazania tej kwoty (100.000 zł) w specyfikacji,*
- f) nieprecyzyjnym wskazaniu – w ogłoszeniu w Biuletynie Zamówień Publicznych –*

dokumentów żądanych na dowód spełniania warunku posiadania uprawnień do wykonywania działalności, tj. „Koncesji, zezwolenia lub licencji”, w sytuacji gdy przepisy o transporcie drogowym przewidują konieczność uzyskania zarówno licencji na podjęcie i wykonywanie transportu drogowego, jak również zezwolenia w przypadku wykonywania przewozów regularnych i przewozów regularnych specjalnych, przy czym w pozostałych ogłoszeniach dokumentów tych nie żądano, a w specyfikacji żądano „aktualnej licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego” – str. 15-17 protokołu.

Zapewniać zgodność treści ogłoszeń o zamówieniu publicznym – zarówno ze sobą, jak i z treścią specyfikacji istotnych warunków zamówienia, w tym m.in. w zakresie warunków udziału w postępowaniu, opisu sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków oraz oświadczeń i dokumentów potwierdzających ich spełnianie, stosownie do przepisów art. 36 ust. 1 pkt 5 i 6 oraz art. 41 pkt 7 w związku z art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 907 z późn. zm.), mając na uwadze, że ogłoszenie o zamówieniu, którego wartość jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy – odpowiednio zamieszczane lub publikowane w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie zamawiającego lub na stronie internetowej – nie może zawierać informacji innych niż zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych, zgodnie z przepisami art. 40 ust. 6 pkt 2 tej ustawy.

Zawarcie w ogłoszeniach o zamówieniu i w specyfikacji różniących się informacji uniemożliwia stwierdzenie, jakie w rzeczywistości elementy i warunki postępowania ustalił zamawiający (wskazane w ogłoszeniu, a jeżeli tak – to w którym, czy też wskazane w specyfikacji), co może wprowadzać w błąd wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia, a w konsekwencji prowadzić do naruszenia – określonej w przepisach art. 7 ust. 1 Prawa zamówień publicznych – zasady równego traktowania wszystkich wykonawców i prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji.

W treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia zawierać postanowienia zgodne z przepisami ustawy – Prawo zamówień publicznych, w tym prawidłowe pouczenie o sposobie postępowania z wykonawcami, którzy nie złożą dokumentów wymaganych w celu oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu lub wykazania braku podstaw do wykluczenia z postępowania lub też złożą je w niewłaściwej formie, tj. wykluczenie z postępowania na podstawie art. 24 ust. 2 pkt 4 powołanej ustawy (po uprzednim, bezskutecznym wezwaniu przez zamawiającego do ich uzupełnienia w trybie art. 26 ust. 3 tej ustawy).

Od wykonawców żądać wyłącznie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, stosownie do przepisów art. 25 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych i wskazanych w przepisach rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2013 r. w sprawie rodzajów

dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane (Dz. U. z 2013 r., poz. 231), mając na uwadze, że:

a) od wykonawców nie można żądać złożenia wraz z ofertą:

- aktualnego zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, ponieważ nie znajduje to podstaw w przepisach cytowanego rozporządzenia. Zamawiający – w celu wykazania braku podstaw do wykluczenia z postępowania w oparciu o art. 24 ust. 1 pkt 2 ustawy – może żądać od wykonawców aktualnego odpisu z właściwego rejestru lub z centralnej ewidencji i informacji o działalności gospodarczej, jeżeli odrębne przepisy wymagają wpisu do rejestru lub ewidencji, stosownie do postanowień § 3 ust. 1 pkt 2 powołanego rozporządzenia,
- oświadczenia o braku przesłanek wykluczenia z postępowania wskazanych w przepisach art. 24 ust. 2 ustawy (przesłanki związane z prowadzonym postępowaniem), ponieważ wskazane w tych przepisach okoliczności, stanowiące podstawę do wykluczenia wykonawcy, zamawiający może stwierdzić wyłącznie po otwarciu ofert. Przepisy § 3 ust. 1 pkt 1 cytowanego rozporządzenia uprawniają zamawiającego do żądania oświadczenia o braku przesłanek wykluczenia z postępowania wskazanych jedynie w przepisach art. 24 ust. 1 ustawy (przesłanki nie związane z prowadzonym postępowaniem),
- parafowanego wzoru umowy, który nie jest dokumentem niezbędnym do przeprowadzenia postępowania, nie daje bowiem zamawiającemu żadnych podstaw ani możliwości dokonania oceny spełniania przez wykonawcę warunków udziału w postępowaniu, nie potwierdza też spełnienia wymagań określonych przez zamawiającego dla oferowanych dostaw, usług lub robót budowlanych, wobec czego jego żądanie jest bezzasadne i narusza powołany przepis art. 25 ust. 1 tej ustawy,
- dowodów rejestracyjnych samochodów, którymi dysponuje wykonawca – jako dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu – bowiem możliwości takich nie przewidują przepisy powołanego rozporządzenia, natomiast wymóg, aby usługi były wykonywane przy użyciu pojazdów zarejestrowanych, może być ujęty w specyfikacji w ramach istotnych postanowień przyszłej umowy o zamówienie publiczne (art. 36 ust. 1 pkt. 16 ustawy),

b) od wykonawców można żądać aktualnej informacji z Krajowego Rejestru Karnego, wyłącznie w zakresie określonym w przepisach art. 24 ust. 1 pkt 4-8, 9 lub 10 i 11 ustawy, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 pkt 5-7 cytowanego rozporządzenia,

c) zamawiający – w przypadku postępowań, których wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy – może żądać dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu jedynie w sytuacji, gdy określi te warunki i dokona opisu sposobu oceny ich spełniania w ogłoszeniu o zamówieniu, zaproszeniu do negocjacji lub specyfikacji istotnych

warunków zamówienia, stosownie do przepisów art. 22 ust. 3 i art. 26 ust. 2 w związku z art. 41 pkt 7 i art. 36 ust. 1 pkt 5 powołanej ustawy, np. żądając od wykonawców:

- na podstawie § 1 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia – wykazu narzędzi, wyposażenia zakładu i urządzeń technicznych (np. środków transportowych) dostępnych wykonawcy usług lub robót budowlanych w celu realizacji zamówienia wraz z informacją o podstawie dysponowania tymi zasobami, wskazywać rodzaj i ilość wymaganego sprzętu, który zamawiający uzna za spełnienie przez wykonawcę warunku dysponowania potencjałem technicznym, mając przy tym na uwadze przepisy art. 22 ust. 1 pkt 3 powołanej ustawy, stosownie do których o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wykonawcy, którzy spełniają warunki dotyczące dysponowania odpowiednim potencjałem technicznym. Użyte przez zamawiającego pojęcie „posiadanie” nie jest tożsame z pojęciem „dysponowania” zawartym w ustawie. Dysponowanie tymi zasobami oznacza możliwość ich wykorzystania na etapie realizacji zamówienia, niezależnie od tytułu prawnego będącego jego podstawą, natomiast posiadanie jest pojęciem węższym, obejmującym dodatkowo fizyczne władztwo na rzeczą,
 - na podstawie § 1 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia – wykazu wykonanych, a w przypadku świadczeń okresowych lub ciągłych również wykonywanych, głównych usług, wskazywać ilość i wartość wykonanych usług, którą zamawiający uzna za spełnienie przez wykonawcę tego warunku oraz prawidłowo wskazywać okres, z którego wykonawcy mogą wykazać się doświadczeniem, tj. ostatnie trzy lata przed upływem terminu składania ofert albo wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu. Żądanie dokumentów na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu, w sytuacji kiedy zamawiający tych warunków faktycznie nie sformułował (lub nie sprecyzował), jest zbędne (formalnie pozbawione podstaw prawnych);
- d) na potwierdzenie spełniania warunku udziału w postępowaniu w zakresie posiadania uprawnień do wykonywania określonej działalności lub czynności żądać koncesji, zezwolenia lub licencji – na podstawie § 1 ust. 1 pkt 1 cytowanego rozporządzenia – jedynie, gdy w specyfikacji i ogłoszeniu o zamówieniu zamawiający zamieści opis sposobu dokonywania oceny spełniania tego warunku (wskáže – jakie konkretnie uprawnienia są wymagane do prowadzenia określonej działalności lub czynności oraz przepisy prawa, które nakładają obowiązek ich posiadania).

5. *Niewskazanie w specyfikacji istotnych warunków zamówienia terminu związania ofertą – str. 17 protokołu.*

W specyfikacji istotnych warunków zamówienia wskazywać termin związania

ofercą, stosownie do przepisów art. 36 ust. 1 pkt 9 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania, w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl), w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Wójt Gminy Siennica Różana
22 – 304 Siennica Różana 265A